

Agatha Christie

Kráľovná anglickej detektívky

Poirotove Vianoce

TELENA
4
KINIZMICA

Agatha Christie

Poirotove Vianoce

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Vajnorská 128, 831 04 Bratislava 3
E-mail: slovenskyspisovatel@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Katarína Jusková
Vytlačila Neografia, a. s., Martin

Preklad tejto knihy vznikol s podporou Literárneho fondu.

Z anglického originálu Agatha Christie:
Hercule Poirot's Christmas, ktorý vyšiel vo vydavateľstve HARPER,
an imprint of HarperCollinsPublishers, New York 2011,
preložil Dušan Janák.

Tento príbeh je vymyslený. Všetky mená, postavy, miesta a udalosti sú výplodom autorkinej fantázie alebo sú použité fiktívne. Akákoľvek podobnosť so skutočnými udalosťami, miestami a žijúcimi či nežijúcimi osobami je náhodná.

Na obálke a titulnom liste je použité oficiálne logo Agathy Christie.

Hercule Poirot's Christmas © 1938 Agatha Christie Limited.
All rights reserved.

Poirotove Vianoce © 2013 Agatha Christie Limited.
All rights reserved.

Translation © Dušan Janák 2013
Cover Design © Peter Brunovský 2013
Cover Photo © ISIFA/Gettyimages Creative RF/
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2013

ISBN 978-80-220-1739-8

Drahý James,

*vždy si patril k mojim najvernejším a najmilším
čitateľom, preto ma tvoje kritické slová vážne
znepokojili.*

*Posťažoval si sa, že moje vraždy sú čoraz
rafinovanejšie, takpovediac anemické. Túžiš po
„poriadnej, brutálnej vražde s množstvom krvi“.
Po vražde, kde nemôžu byť nijaké pochybnosti,
že ide naozaj o vraždu!*

*Tento román je teda podľa tvojho vkusu –
napísaný pre teba. Dúfam, že ti urobí radosť.*

Tvoja oddaná švagriná Agatha.

PRVÁ ČASŤ

22. decembra

I

Stephen si vyhrnul golier na kabáte a rezko vykročil po nástupišti. Stanicu zahaľovala hustá hmla. Mohutné rušne zlostne sychali a vypúšťali oblaky pary do chladného, ostrého vzduchu. Všetko bolo špinavé a zadymené.

Aká odporná krajina, aké odporné mesto! pomyslel si znechutene Stephen.

Nadšenie, aké v ňom spočiatku vyvolal Londýn so svojimi obchodmi, reštauráciami, elegantne oblečenými atraktívnymi ženami, už opadlo. Teraz ho vnímal iba ako falošný briliant vsadený do ošúchaného šperku.

Keby sa tak mohol vrátiť do Južnej Afriky... Odrazu sa mu prudko začnelo po domove. Žiarivé slnko... azúrová obloha... záhrady plné jasnomodrých kvetov... živé ploty z olovníka... modrastý pupenec obrastajúci takmer každú chatrč.

A tu – špina, popol a nekonečné zástupy ľudí, ktorí sa ustavične kamsi náhlia, tlačia a vrážajú do seba. Usilovné mravce, čo horlivo behajú po svojom mravenisku.

Nemal som sem vôbec chodiť, pomyslel si. Potom si však spomenul na svoje poslanie a pevne stisol pery. Nie, dopekla, nevzdá sa! To, čo chce urobiť, predsa plánoval celé roky. Áno, musí pokračovať!

Krátke zaváhanie a náhle pochybnosti – Prečo? Stojí to za to? Prečo nezabudnúť na celú záležitosť? – boli iba prejavom slabosti. Nie je predsa nijaký chlapčisko, neriadi sa chvíľkovými vrtochmi. Je štyridsaťročný muž, sebaistý a cieľavedomý. Necúvne. Urobí to, kvôli čomu do Anglicka pricestoval.

Nastúpil do vlaku, postupoval po chodbičke a hľadal si miesto. Kývnutím ruky odmietol nosiča a sám si niesol kufor zo su-

rovej kože. Prechádzal vozeň za vozňom. Vlak bol plný. Do Vianoc ostávali už len tri dni. Stephen Farr si znechutene prezeral prepchaté vagóny.

Toho ľudstva! Hotová záplava! A všetci takí... takí... ako to povedať... takí fádni! Jeden ako druhý, až desivo rovnakí. Ak nepripomínajú ovce, vyzerajú ako králiky, pomyslel si. Niektorí o čomsi rozčúlene debatovali. Iní, hlavne starší muži, krochkali ako prasce. Dokonca aj dievčatá, štíhle, pekné a narúžované, pôsobili deprimujúco rovnako.

Znova zatúžil po rozľahlej a puste africkej savane rozpálenej slnkom...

Odrazu pri pohľade do jedného kupé zatajil dych. Tá mladá žena vyzerala celkom inak. Havranie vlasy, hladká smotanová pleť, oči hlboké a tmavé ako noc. Smutné, hrdé oči juhu... Bolo priam absurdné, že sedí medzi tými tuctovými, nudnými ľuďmi, priam absurdné, že cestuje kamsi do bezútešného stredného Anglicka. Skôr by mala byť kdesi na balkóne s ružou medzi perami, hrdú hlavu zahalenú do čiernej čipky, a v rozhorúčenom vzduchu sa mal vznášať prach a pach krvi, pach býčej arény... Patrila inde, na oveľa vznešenejšie miesta, ako je prepchatý kút vozňa tretej triedy.

Bol všímavý pozorovateľ. Neuniklo mu, že čierny kabátik a sukňu má obnosené, textilné rukavičky lacné, topánky nekvalitné a ohnivočervená kabelka pôsobí trochu vyzývavo. On v nej však videl stelesnenie nádhery. Bola očarujúca, jemná, exotická...

Čo, dočerta, hľadá v tejto hmlistej, studenej krajine plnej hmýriacich sa mravcov?

Musím zistiť, kto je vlastne a čo tu robí, pomyslel si. Musím to vedieť...

II

Pilar vtlačená do sedadla pri okne rozmýšľala, aké čudné sú anglické pachy... Taký bol zatiaľ jej najsilnejší dojem z Anglicka – odlišnosť pachov. Nijaký cesnak ani prach a len veľmi

málo voňavky. Tu v kupé bolo cítiť slabú zatuchlinu, sírový pach železnice, mydlo a akýsi dosť nepríjemný zápach – podľa všetkého vychádzal z kožušinového goliera tučnej ženy, ktorá sedela vedľa nej. Pilar sa opatrne nadýchla nosom a zacítila naftalínové guľôčky. Čudné, že si niekto vyberie takúto vôňu, uvažovala.

Zaznela píšťalka, zvučný hlas čosi oznámil a vlak pomaly vyjachal zo stanice. Vyrázili. Vydala sa na cestu...

Srdce sa jej trochu rozbúchalo. Skončí sa to dobre? Podarí sa jej dosiahnuť, čo si predsavzala? Bola si istá... naozaj istá... všetko si predsa dôkladne premyslela... Je pripravená na všetky možnosti. Áno, zvládne to... jednoducho to musí zvládnuť...

Kútiky Pilariných červených pier sa vykrútili nahor. Ústa mala odrazu kruté. Kruté a lačné ako ústa dieťaťa... ústa, ktoré vnímajú len vlastné túžby a ešte nepočuli o súcite.

Rozhliadla sa okolo seba s neskrývanou detskou zvedavosťou. Všetci títo siedmi – akí sú len smiešni tí Angličania! Vyzerajú takí bohatí a úspešní – tie ich šaty a topánky! Nuž, Anglicko je bezpochyby veľmi bohatá krajina, ako vždy počúvala. Lenže ľudia tu nie sú veselí, rozhodne nie.

V chodbičke stál fešný muž... Pilar sa videl veľmi pekný. Páčila sa jej jeho tvár opálená dobronzo, orlí nos a široké plecia. Pilar skôr než akékoľvek anglické dievča postrehla, že ju muž nenápadne a s obdivom pozoruje. Ani raz naňho nepozrela priamo, a predsa vedela, koľkokrát na ňu vrhol pohľad a ako presne vyzerá.

Tieto fakty zaregistrovala bez veľkého vzrušenia či emócií. Prichádzala z krajiny, kde si muži obzerali ženy úplne otvorene a nijako to neskrývali. Odhadovala, či je vôbec Angličan, a napokon usúdila, že nie.

Na Angličana je príliš živý, príliš skutočný, uzavrela Pilar. A pritom je plavovlasý. Možno je Američan. Vyzerá ako herec z westernových filmov.

Cez chodbičku sa predieral sprievodca.

„Podáva sa obed, prosím. Podáva sa obed. Zaujmite svoje miesta v jedálnom vozni.“

Všetci siedmi spolucestujúci mali poukážky na obed. Zdvihli sa ako na povel, kupé sa v okamihu vyprázdnilo a zavládlo v ňom ticho a pokoj.

Pilar rýchlo zatvorila okno, čo predtým stiahla bojovne pôsobiaca sivovlasá žena, ktorá sedela oproti nej. Potom sa usadila na sedadle a pozorovala severné predmestia Londýna za oknom. Neobzrela sa, ani keď počula, že ktosi otvára dvere. Bol to ten muž z chodbičky a Pilar, prirodzene, vedela, že do kupé prišiel za ňou.

Naďalej sa zamyslene dívala von.

„Mám to okno otvoriť?“ spýtal sa Stephen Farr.

„Naopak. Práve som ho zatvorila,“ odpovedala odmerane Pilar.

Hovorila bezchybnou angličtinou, aj keď s ľahkým prízvukom.

Nasledovala krátka odmlka. Nádherný hlas, pomyslel si Stephen. Má v sebe slnko... Hrejivý ako letný večer...

Páči sa mi jeho hlas, vrela si Pilar. Je zvučný a sebavedomý. A on je pekný – naozaj veľmi pekný muž.

„Vlak je riadne nabitý,“ poznamenal Stephen.

„To teda je. Ľudia zrejme utekajú z Londýna, lebo je taký špiťavý.“

Pilar vďaka svojej výchove nevidela nič zlé na tom, že sa vo vlaku dá do reči s neznámym mužom. Správala sa ako každá iná mladá dáma, ale neuznávala nijaké prísne zákazy.

Keby bol Stephen vyrastal v Anglicku, možno by len tak ľahko nenadviazal rozhovor s neznámym dievčaťom. On však bol priateľský chlapík, ktorý pokladal za celkom prirodzené podebatovať si, s kým sa mu zachce.

Usmial sa bez rozpakov: „Londýn je dosť strašné miesto, však?“

„Áno, mne sa vôbec nepáči.“

„Veď už ani mne.“

„Vy nie ste Angličan, však?“ spýtala sa Pilar.

„Som Brit, ale pochádzam z Južnej Afriky.“

„Ach tak, už chápem.“

„Prichádzate z cudziny?“

„Zo Španielska,“ prikývla Pilar.

Stephena to zaujalo.

„Naozaj? Takže ste Španielka?“

„Áno, napoly. Moja matka bola Angličanka. Preto viem dobre po anglicky.“

„A čo tá vaša občianska vojna?“

„Je to tam naozaj hrozné, a aj veľmi smutné. Toľko sa toho zničilo!“

„Na čej strane ste?“

Jej politické názory vyzneli trochu neurčito. Vysvetľovala, že v ich rodnej dedine sa nikto veľmi nestaral o vojnu. „Chápete, bola od nás ďaleko. Starosta je, prirodzene, vládny úradník, takže je za vládu, kým farár za generála Franca. Väčšina ľudí má však toľko roboty vo viniciach a na poli, že na takéto problémy im neostáva čas.“

„Takže vo vašej blízkosti sa nebojovalo?“

Pilar prisvedčila. „Ale neskôr som prechádzala autom cez celé Španielsko,“ pokračovala, „a všade som narazila na stopy pustošenia. A potom som aj na vlastné oči videla, ako bomba dopadla na auto a zničila ho a ďalšia zdemolovala dom. Bolo to veľmi vzrušujúce!“

Stephen Farr sa nedôverčivo usmial. „Takže vy ste to vnímali takto?“

„Ale bolo to aj nepríjemné, lebo som chcela pokračovať v ceste a vodiča môjho auta zabilo,“ vysvetľovala Pilar.

„A vás to nerozrušilo?“ spýtal sa Stephen a zvedavo sa na ňu zahľadel.

Pilar naširoko otvorila tmavé oči. „Každý predsa musí zmrieť! Jednoducho je to tak, či nie? Keď to náhle priletí z neba – bum, a hotovo, je to rovnako dobré ako každý iný spôsob. Člo-

vek si nejaký čas požíje, všakže – a potom zomrie. Tak to na svete býva.“

Stephen Farr sa zasmial. „Vy tuším nie ste pacifistka.“

„Že nie som čo?“ Pilar očividne zmatlo slovo, ktoré ešte nepočula.

„Odpúšťate svojim nepriateľom, seňorita?“

Pilar pokrútila hlavou. „Nemám nepriateľov. Ale keby som mala...“

„Tak čo?“ Pozoroval ju, nanovo fascinovaný sladkou a krutou krivkou jej úst.

„Keby som mala nepriateľa,“ povedala vážne Pilar, „keby ma niekto nenávidel a ja som nenávidela jeho – tak by som ho podrezala – takto...“ A urobila jednoznačné gesto.

Bolo také rýchle a hrubé, že Stephena Farra na chvíľu vyviedlo z miery. „Vy ste ale krvilačná mladá dáma!“ poznamenal nakoniec.

„Čo by ste svojmu nepriateľovi spravili vy?“ spýtala sa ho vecne Pilar.

Zarazene na ňu pozrel a potom sa hlasno rozosmial. „Kto-vie!... Sám neviem!“

„Určite to viete,“ nesúhlasila mladá žena.

Prestal sa smiať, nadýchol sa a ticho povedal: „Áno, viem...“ Potom náhle zmenil tému: „Kvôli čomu ste prišli do Anglicka?“

„Idem na návštevu k príbuzným – k svojim anglickým príbuzným,“ odpovedala trochu rezervovane Pilar.

„Rozumiem.“

Oprel sa a díval sa na ňu zo svojho sedadla. Uvažoval, akí sú tí príbuzní a ako na nich asi zapôsobí táto španielska cudzin-ka... Usiloval sa predstaviť si, ako trávi vianočné sviatky v nejakjej solídnej britskej rodine.

„Je v Južnej Afrike pekne?“ spýtala sa Pilar.

Začal jej rozprávať o Južnej Afrike. Počúvala dychtivo ako malé dieťa rozprávku. Páčili sa mu jej naivné, ale bystré otázky a bavil sa tým, že zveličoval, ako sa dalo.

Ich debatu ukončil návrat spolucestujúcich. Vstal, usmial sa na ňu a chcel vyjsť na chodbičku.

Keď na okamih zastal vo dverách, aby vpustil staršiu dámu, pohľad mu padol na menovku cudzokrajného slameného kufra, čo zrejme patril mladej žene. So záujmom si prečítal meno – *Pilar Estravadosová* –, a keď uvidel adresu, oči sa mu rozšírili od prekvapenia a ešte akéhosi iného pocitu – *Gorston Hall, Longdale, Addlesfield*.

Obzrel sa a zahľadel na mladú ženu s novým výrazom – zmäteným, nesúhlasným a podozrievavým... Potom vyšiel na chodbičku, zapálil si cigaretu a mračil sa.

III

V priestrannom modro-zlatom salóne Gorston Hallu sedeli Alfred Lee a jeho manželka Lydia a preberali prípravy na Vianoce. Alfred bol plecnatý muž v stredných rokoch s prívetivou tvárou a miernymi hnedými očami. Rozprával potichu, jasne a veľmi zreteľne. Hlava mu sedela rovno medzi plecami a celkovo pôsobil dojmom zvláštnej ľahostajnosti. Jeho energická žena Lydia pripomínala štíhleho poľovníckeho psa. Bola veľmi chudá, no jej svižným pohybom nechýbala ladsnosť.

Unavenú tvár nemala pôvabnú, prezrádzala však individualitu. Mala ľúbezný hlas.

„Otec na tom trvá!“ vyhlásil Alfred. „O nič iné nejde.“

Lydia potlačila náhly netrzeplivý pohyb. „Musíš ho zakaždým poslúchnuť?“

„Moja milá, je už veľmi starý...“

„Isteže, viem, viem!“

„Očakáva, že bude po jeho.“

„Pravdaže, veď to bolo vždy tak!“ povedala sucho Lydia. „Ale raz, Alfred, sa mu budeš musieť vzoprieť.“

„Čo tým myslíš, Lydia?“

Hľadel na ňu, tak očividne znepokojený a zarazený, že si zahryzla do pery a okamih váhala, či má pokračovať.

„Čo tým myslíš, Lydia?“ zopakoval Alfred Lee.

Pokrčila pôvabnými útlými plecami a opatrne vyberala slová: „Tvoj otec je... alebo má sklony správať sa... ako tyran.“

„Je starý.“

„A bude ešte starší, a teda despotickejší. Kde to skončí? Už teraz nám diktuje život do najmenších podrobností. Nič si nemôžeme naplánovať sami! Keď to urobíme, zakaždým sa rozčúli.“

„Otec očakáva, že vždy bude po jeho. Nezabúdaj, že je k nám veľmi dobrý,“ namietol Alfred.

„Ach, teda dobrý!“

„Veľmi dobrý.“ V Alfredovom hlase zaznel prísnejší tón.

„Máš na mysli financie?“ spýtala sa pokojne Lydia.

„Áno. Sám už toho nepotrebuje veľa. Ale na nás nežgrlí. Na oblečenie a domácnosť môžeš míňať, koľko chceš, a účty bez námietok zaplatí. Veď len minulý týždeň nám kúpil nové auto.“

„Uznávam, že pokiaľ ide o peniaze, tvoj otec je veľmi štedrý,“ pripustila Lydia. „Ale zato chce, aby sme sa správali ako jeho otroci.“

„Otroci?“

„Presne ako vravím. Ty predsa si jeho otrok, Alfred. Keby sme si naplánovali nejakú cestu a otec si z ničoho nič zmyslel, aby sme nešli, bez reptania všetko zrušíš a ostaneme doma! Keď nás z rozmaru odtiaľto pošle preč, tak ideme... Nemáme nijaký vlastný život, nijakú nezávislosť.“

„Želal by som si, aby si takto nehovorila, Lydia,“ povedal utrápene manžel. „Znie to veľmi nevďačne. Otec pre nás urobil všetko...“

Namiesto odpovede si zahryzla do jazyka. Znova pokrčila pôvabnými útlými plecami.

„Vieš predsa, Lydia, že starký ťa má veľmi rád...“ poznamenal Alfred.

„Ale ja jeho ani trochu,“ vyhlásila jeho manželka jasne a zreteľne.

„Lydia, mrzí ma, keď ťa počujem takto rozprávať. Je to naozaj bezcitné...“

„Možno. Ale zavše sa človek neudrží a povie pravdu.“

„Keby tak otec tušil...“

„Tvoj otec vie veľmi dobre, že ho nemám rada! Myslím, že sa na tom niekedy zabáva.“

„Teda, Lydia, som si istý, že sa mylíš. Často mi hovoríeva, aká si k nemu milá.“

„Prirodzene, vždy som k nemu zdvorilá. A aj budem. Chcem ti dať len na vedomie, čo cítim naozaj. Tvojho otca nemám rada, Alfred. Podľa mňa je to zlomyseľný panovačný starec. Šikanuje ťa a zneužíva tvoju náklonnosť. Mal si sa mu vzoprieť už dávno.“

„Tak to už stačí, Lydia!“ povedal ostro Alfred. „Prosím ťa, prestaň!“

Vzdychla si. „Prepáč. Možno sa mýlim... Pohovorme si radšej o Vianociach. Myslíš, že tvoj brat David naozaj pricestuje?“

„A prečo by nemal?“

Pochybovačne pokrútila hlavou. „David je – čudný. A nezbúdaj, že v tomto dome nebol roky rokúce. Veľmi miloval vašu matku – toto miesto v ňom prebúda kopu nepríjemných spomienok.“

„David s tou svojou hudbou a rojčením šiel vždy otcovi na nervy,“ povedal Alfred. „Možno bol otec naňho niekedy trochu tvrdý. Ale nazdávam sa, že s Davidom a Hildou to tu napokon dobre dopadne. Chápeš, sviatky radosti a pokoja.“

„Pokoja a dobrá vôľa,“ poznamenala Lydia a ironicky skryla jemné ústa. „To som teda zvedavá! Prídu aj George s Magdalenou. Oznamili, že zrejme pricestujú už zajtra. Bojím sa, že Magdalena sa tu bude príšerne nudiť.“

V Albertovom hlase zaznelo slabé podráždenie. „Nepochopím, prečo si môj brat George vôbec vzal o dvadsať rokov mladšie dievča! George nemal nikdy rozum!“

„Zato je veľmi úspešný,“ pripomenula Lydia. „Jeho voliči ho

majú radi. Podľa mňa mu Magdalena v politickej práci ohromne pomáha.“

„Myslím, že ju nemám ktovieako rád,“ povedal zadumane Alfred. „Je veľmi pekná, ale niekedy mi prichodí ako krásne jablko, čo má lákavo červenú voskovú šupku...“ Potriasol hlavou.

„Ale vnútri červivé?“ dokončila Lydia. „Čudné, počuť od teba čosi také, Alfred!“

„Prečo čudné?“

„Lebo zvyčajne reaguješ mierne. Málokedy povieš o niekom niečo zlé. Niekedy ma rozčuľuješ, lebo nie si dosť – hm, ako by som to povedala? – podozrievavý, dosť pragmatický!“

Jej manžel sa usmial. „Stále si myslím, že svet je taký, aký si ho sama vytvoríš.“

„To teda nie!“ namietla rázne Lydia. „Zlo nie je len naším výmyslom. Zlo existuje! Zdá sa, že ty si vôbec neuvedomuješ, koľko zla je na svete. Ale ja áno. Ja ho vycítim. Vždy som ho cítila – tu v tomto dome...“ Zahryzla si do pery a odvrátila sa.

„Lydia...“ začal Alfred.

Ona ho však zarazila rýchlym varovným gestom a zahľadela sa kamsi zaňho. Alfred sa obrátil.

Úctivo tam stál tmavovlasý muž s bezvýraznou tvárou.

„Čo je, Horbury?“ spýtala sa ostro Lydia.

„Odkaz od pána Leeho, madam,“ zamrmlal zdvorilo Horbury. „Mám vám oznámiť, že na vianočné sviatky pricestujú ďalší dvaja hostia, aby ste pre nich láskavo dali pripraviť izby.“

„Ďalší dvaja hostia?“

„Áno, madam, mladý pán a nejaká mladá dáma,“ vysvetľoval pokojne Horbury.

„Mladá dáma?“ začudoval sa Alfred.

„Tak mi povedal pán Lee, pane.“

„Idem hore a porozprávam sa s ním...“ vyhrkla Lydia.

Horbury urobil krôčik dopredu, – bol to iba náznak pohybu –, no Lydia aj tak mimovoľne zastala.

„Prepáčte, madam, ale pán Lee si šiel práve pospať. Výslovne požiadal, aby ho nikto nerušil.“

„Rozumiem,“ povedal Alfred. „Pravdaže, nebudeme ho rušiť.“

„Ďakujem, pane.“ Horbury sa vzdialil.

„Neznášam toho človeka!“ vyhlásila prudko Lydia. „Zakráda sa po dome ako mačka! Nikdy ho nepočuješ prichádzať či odchádzať.“

„Ani mne nie je ktovieako sympatický. Ale svoju prácu si robí dobre. Zohnať spoľahlivého opatrovateľa nie je ľahké. A otec si ho obľúbil, to je hlavné.“

„Áno, ako vravíš, to je hlavné. Ale čo tá mladá dáma, Alfred? Aká mladá dáma?“

Jej manžel pokrútil hlavou. „Nemám potuchy. Vôbec neviem, kto by to mohol byť.“

Hľadeli na seba. Potom Lydia odrazu skrivila jemné pery. „Vieš, čo si myslím, Alfred?“

„Čo?“

„Mám dojem, že tvoj otec sa v poslednom čase nudí. Možno nám chystá malé vianočné rozptýlenie.“

„Také, že na rodinnú oslavu pozve dve celkom cudzie osoby?“

„Nuž, podrobnosti nepoznám, ale naozaj mám dojem, že sa chce zabaviť.“

„Dúfam, že si to užije,“ povedal vážne Alfred. „Chudák starý, invalid odkázaný na vozík – hlavne po dobrodružnom živote, aký viedol.“

„Po... dobrodružnom živote, aký viedol,“ zopakovala pomaly Lydia.

Odmilka akoby slovu „dobrodružný“ dodala zvláštny, aj keď nejasný význam. Alfred však zjavne porozumel. Očervenel a zatváril sa nešťastne.

„Nepochopím, kde vzal syna, ako si ty!“ vykrikla odrazu Lydia. „Vy dvaja ste predsa celkom odlišní! On ťa fascinuje – a ty ho jednoducho zbožňuješ!“

„Nezachádzaš príďaleko, Lydia?“ namietol trochu roztrpčene

Alfred. „Povedal by som, že je normálne, keď syn miluje svojho otca. Nenormálny by bol opak.“

„V tom prípade je nenormálna väčšina členov tejto rodiny! Ale neškriepme sa! Ospravedlňujem sa. Viem, že som zranila tvoje city. Nesmierne ťa obdivujem za tvoju... lojalitu. V dnešných časoch je to ozaj vzácna cnosť. Povedzme, že možno trochu žiarlim. Ženy zvyčajne žiarlia na svokra – tak prečo nie aj na svokra?“

Nežne ju objal okolo pliec. „Dala si sa strhnúť, Lydia. Nemáš dôvod žiarliť.“

Letmo a kajúcne ho pobožkala na konček ucha. „Viem. Ale aj tak neverím, že by som čo len trochu žiarlila na tvoju matku. Škoda, že som ju nepoznala.“

„Bolo to nešťastné stvorenie,“ povedal Alfred.

Manželka naňho skúmavo pozrela. „Takže na teba pôsobila... ako nešťastné stvorenie... Zaujímavé.“

„Pamätám sa, že bola takmer ustavične chorá,“ pokračoval zamyslene. „Často plakala.“ Potriasol hlavou. „Bola ako telo bez duše.“

„Čudné...“ povedala potichu Lydia, nespúšťajúc z neho oči.

Keď však na ňu spýtavo pozrel, potriasla hlavou a zmenila tému. „Pretože sa zatiaľ nemáme dozvedieť, kto sú naši tajomní hostia, idem radšej von a dokončím svoju záhradku.“

„Vonku je veľká zima, drahá, a ostrý vietor.“

„Teplo sa oblečiem.“

Odišla a Alfred Lee osamel. Chvíľu nehybne stál a trochu sa mračil. Potom prešiel k veľkému oknu na druhom konci miestnosti. Celý dom lemovala terasa. Tam vzápätí zazrel Lydiu, ako nesie plytký košík. Na sebe mala teplý kabát. Zložila košík na zem a sklonila sa k štvorcovej kamennej nádobe na nízkom podstavci.

Manžel ju chvíľu pozoroval. Napokon si vzal plášť a šál a bočnými dverami vyšiel na terasu. Prechádzal popri ďalších kamenných nádobách, v ktorých Lydiine šikovné prsty vytvorili miniatúrne záhradky.

Jedna predstavovala púšť s jemným žltým pieskom, skupinkou zelených paliem vo farebnej plechovke, karavánou tiav a s jednou či dvoma figúrkami Arabov. Stálo tam niekoľko primitívnych hlinených chatrčí z plastelíny. Bola tu talianska záhrada s terasami a úhľadnými záhonmi kvetov z farebného pečatného vosku. Aj jedna arktická, s črepinami zelenkastého skla ako ľadovými kryhami a s krdlikom tučniakov. Okrem toho japonská záhrada s niekoľkými čarovnými bonsajmi, zrkadlom namiesto jazierka a mostíkmi z plastelíny.

Nakoniec zastal pri nádobe, na ktorej pracovala. Naspodok rozprestrela modrý papier a zakryla ho sklom. Dookola sa dvíhali skaly. Lydia práve z malého vrecka vysypala drobné okruhliaky a vytvárala z nich pláž. Medzi skalami rástli malé kaktusy.

„Áno, tak to má byť – presne takto som to chcela,“ zamrmľala si Lydia popod nos.

„Čo znázorňuje toto najnovšie umelecké dielo?“ spýtal sa Alfred. Mykla sa, lebo ho nepočula prichádzať.

„Toto? To je Mŕtve more, Alfred. Páči sa ti?“

„Vyzerá akési vyschnuté... Nemalo by tam byť viac rastlín?“ spýtal sa.

Pokrútila hlavou. „Taká je moja predstava Mŕtveho mora. Je mŕtve, rozumieš...“

„Ale nie je to také pôsobivé ako tie ostatné.“

„Ani to nemá byť ktovieako pôsobivé.“

Na terase zazneli kroky. Prichádzal k nim s miernym úklonom bielo vlasý starší správca domu.

„Volá pani Magdalena Leeová, manželka pána Georgea Leeo, madam. Pýta sa, či by vám vyhovovalo, keby s pánom Georgeom pricestovali vlakom zajtra o päť dvadsať?“

„Áno, odkážte jej, že sa nám to hodí.“

„Ďakujem, madam.“

Správca sa náhlivo vzdialil. Lydia za ním dojato hľadela. „Stárý dobrý Tressilian! Je nám veľkou oporou! Neviem si predstaviť, ako by sme si bez neho poradili.“

„Stará škola,“ prisvedčil Alfred. „Je u nás už dobrých štyridsať rokov. A je nám skutočne oddaný.“

„Áno,“ prikývla Lydia. „Ako verní starí sluhovia z románov. Myslím, že keby bolo treba chrániť niekoho z rodiny, klamal by, až by sa hory zelenali!“

„Tomu verím,“ prikývol Alfred. „Áno, o tom nepochybujem.“

Lydia urovnala posledný okruhliak. „Tak, a je to pripravené.“

„Pripravené?“ začudoval sa Alfred.

Zasmiala sa. „Predsa na Vianoce, hlupáček! Na tohtoročné sentimentálne rodinné Vianoce.“

IV

David čítal list. Raz ho už skrkval do guľky a odhodil, ale potom ju zdvihol, povystieral a pokračoval v čítaní.

Jeho žena Hilda ho pokojne a mlčky pozorovala. Postrehla zášklby svalu na jeho sluche, slabé chvenie dlhých jemných rúk a nervózne trhané pohyby celého tela. Keď si odhrnul prameň svetlých vlasov, čo mu jednotaj padal do čela, a prosebene na ňu uprel modré oči, bola pripravená.

„Čo s tým spravíme, Hilda?“

Chvíľu váhala. Počula naliehavosť v jeho hlase. Uvedomovala si, ako je manžel od nej závislý – bolo to tak už od svadby –, a uvedomovala si, že jeho rozhodnutie zrejme definitívne ovplyvní. Práve preto otáľala s jednoznačným záverom.

Nakoniec mu odpovedala pokojným chlácholivým hlasom skúsenej opatrovateľky: „Záleží na tom, ako to vnímaš ty, David.“

Hilda bola statná žena, nijaká krásavica, ale mala v sebe zvláštny magnetizmus. Čímsi pripomínala maľby holandských majstrov. V hlase jej zaznievalo čosi milé a hrejivé. A vyžarovala aj akúsi skrytú silu, aká priťahuje slabosť. Táto územčistá žena v stredných rokoch – neveľmi bystrá či múdra – však v sebe mala čosi, čo ste nemohli brať na ľahkú váhu. Vnútnú silu! Hilda Leeová bola osobnosť.

David vstal a chodil hore-dolu po miestnosti. Nemal takmer nijaké šediny a pôsobil prekvapujúco chlapčensky. Jeho mier-na tvár budila dojem obrazu stredovekého rytiera, ale pôsobila akosi neskutočne...

„Vieš, ako to vnímam, Hilda. Určite to vieš,“ povedal melancholicky.

„Nie som si istá.“

„Veď som ti to už vravel, a nie raz! Ako to tam nenávidím – dom a jeho okolie, a vôbec všetko! Vybavuje sa mi iba to trápenie. Nenávidel som každý okamih, ktorý som tam strávil! Keď si na to spomeniem... na všetko, čo si musela pretrpieť... moja matka...“

Jeho manželka súcitne prikývla.

„Bola taká dobrá, Hilda, a taká trpezlivá! Polihovala vo svojej izbe, často mala bolesti, ale znášala ich – znášala ich bez rep-tania. A keď si spomeniem na otca...“ tvár mu potemnela, „koľko utrpenia jej spôsobil, ako ju ponižoval, ako sa vychvaľoval svojimi fúbošnými pletkami... bol jej ustavične neverný, a ani sa neunúval tajiť to!“

„Nemala to trpieť. Mala od neho odísť,“ povedala Hilda.

V hlase mu zaznel vyčítavý podtón. „Na to bola pridobrá. Pokladala si za povinnosť ostať s ním. A navyše, bol to jej domov – kam inam by šla?“

„Mohla začať nový život.“

David nahnevane zvolal: „Ale nie v tých časoch! Nerozumieš tomu. Ženy sa tak jednoducho nesprávali. Znášali všetko a znášali to trpezlivo. Musela myslieť na nás. Čo by sa stalo, keby sa s otcom rozviedli? Zrejme by sa znova oženil. Mal by novú rodinu a naše záujmy by boli v pekle. Na toto všetko musela brať ohľad.“

Hilda neodpovedala.

„Nie, urobila dobre,“ pokračoval David. „Bola svätica! Znášala to až do konca a nestážovala sa!“

„No, celkom bez ponosovania to asi nebolo, inak by si o tom toľko nevedel, David!“

Tvár sa mu rozjasnila: „Áno, všeličo mi prezradila... Vedela, ako ju ľúbim. A keď zomrela...“ Odmlčal sa. Prstami si prehral bol vlasy. „Hilda, bolo to čosi strašné – príšerné! Veľmi ma to zranilo! Bola ešte dosť mladá, nemusela zomrieť. Zabil ju môj otec! On zavinil jej smrť. Zlomil jej srdce. Vtedy som sa zapovedal, že s ním viac nebudem žiť pod jednou strechou. Ušiel som od toho všetkého.“

„Urobil si veľmi múdro,“ prikývla Hilda. „A správne.“

„Otec chcel, aby som pracoval v jeho firme, lenže to by vlastne znamenalo bývať doma. A to by som nezniesol. Neviem si predstaviť, ako to vydrží Alfred – ako to vydrží celé tie roky!“

„Nikdy sa nevzoprel?“ spýtala sa so záujmom Hilda. „Tuším si raz spomínal, že sa musel zrieknuť svojich plánov.“

David prikývol. „Alfred sa chystal do armády. Otec už všetko zariadil. Alfred, ako najstarší, mal slúžiť v nejakom jazdeckom pluku. Harry a ja sme mali pracovať v otcovej firme. George sa mal dať na politiku.“

„A nevyšlo to?“

David pokrútil hlavou. „Harry všetko zničil! Vždy bol neovládnuťelný divoch. Robil dlhy a mal aj kadejaké iné problémy. Nakoniec jedného dňa ušiel s niekoľkými stovkami libier, čo mu nepatrili, a nechal odkaz, že kancelárska práca nie je preňho a ide spoznávať svet.“

„A odvtedy ste o ňom nepočuli?“

„Ale počuli, počuli!“ zasmial sa David. „A veľmi často! Z celého sveta nás telegraficky žiadal o peniaze. A zvyčajne ich aj dostal!“

„A čo Alfred?“

„Otec ho prinútil pustiť armádu z hlavy, vrátiť sa domov a pracovať v jeho firme.“

„Nezlostilo ho to?“

„Spočiatku veľmi. Tú prácu nenávidel. Ale otec si vždy vedel obkrútiť Alfreda okolo prsta. Myslím, že si s ním až doteraz robí, čo chce.“

„A ty si tomu unikol!“ poznamenala Hilda.